

Legea nr. 60/1991 privind organizarea si desfasurarea adunarilor publice

(publicata in Monitorul Oficial nr. 192 din 25 septembrie 1991)

Parlamentul Romaniei adopta prezenta lege.

CAP. 1

Dispozitii generale

ART. 1

Libertatea cetatenilor de a-si exprima opiniile politice, sociale sau de alta natura, de a organiza mitinguri, demonstratii, manifestatii, procesiuni si orice alte intruniri si de a participa la acestea este garantata prin lege.

Asemenea activitati se pot realiza numai pasnic si fara nici un fel de arme.

Adunarile publice - mitinguri, demonstratii, manifestatii, procesiuni si altele asemenea - ce urmeaza sa se desfasoare in piete, pe caile publice ori in alte locuri in aer liber se pot organiza numai dupa declararea prealabila prevazuta de prezenta lege.

ART. 2

Adunarile publice trebuie sa se desfasoare in mod pasnic si civilizatat, cu protectia participantilor si a mediului ambiant, fara sa stinjeneasca folosirea normala a drumurilor publice, a transportului in comun, cu exceptia celor autorizate, functionarea institutiilor publice sau private, a celor de invatamint, cultura si sanatate, a unitatilor economice ori sa degeneze in actiuni turbulente de natura a pune in primejdie ordinea si linistea publica, siguranta persoanelor, integritatea corporala, viata sau bunurile acestora ori ale domeniului public.

ART. 3

Nu trebuie declarate, in prealabil, adunarile publice al caror scop il constituie manifestarile cultural-artistice, sportive, religioase, comemorative, cele ocazionate de vizite oficiale ori care se desfasoara in incinta sediilor ori imobilelor persoanelor juridice de interes public sau privat. In cazul in care organizatorii unor astfel de adunari publice detin indicii sau date ca desfasurarea lor s-ar putea solda cu acte de dezordine ori ar putea sa duca la manifestari violente, au obligatia sa solicite, din timp, primariilor si organelor locale ale politiei, sprijin de specialitate.

ART. 4

Primariile municipale, orasenesti sau comunale si organele locale ale politiei sunt obligate sa asigure conditiile necesare in vederea desfasurarii normale a adunarilor publice, iar organizatorii au obligatia sa intreprinda actiunile ce se impun pentru ca acestea sa se desfasoare in conformitate cu prevederile art. 2.

ART. 5

Organizarea si desfasurarea adunarilor publice sunt interzise in imediata apropiere a garilor, porturilor, aeroporturilor, statiilor de metrou, spitalelor, obiectivelor militare, a unitatilor economice cu instalatii, utilaje sau masini cu grad ridicat de pericol in exploatare.

De asemenea, este interzisa desfasurarea simultana a doua sau mai multe adunari publice distincte, in acelasi lor sau pe aceleasi trasee, indiferent de caracterul acestora.

CAP. 2

Declararea prealabila a adunarilor publice

ART. 6

Organizarea adunarilor publice se declara la primariile municipale, orasenesti sau comunale, pe teritoriul carora acestea urmeaza sa se desfasoare.

ART. 7

Organizatorii adunarilor publice vor depune declaratie scrisa la primarie, cu cel putin 3 zile inainte de data desfasurarii acestora, in care trebuie sa mentioneze denumirea sub care este cunoscut grupul organizator, scopul, locul, data, ora inceperii si durata actiunii, traseele de acces si de dispersare, numarul aproximativ al participantilor, persoanelor imputernicite sa asigure si sa raspunda de masurile de organizare, serviciile pe care le solicita din partea primariei si a organelor locale ale politiei, potrivit modelului din anexa.

ART. 8

Primariile, in cazuri justificate, cu acordul organizatorilor, pot sa modifice unele elemente cuprinse in declaratia prealabila a acestora.

ART. 9

Sunt interzise adunarile publice prin care se urmareste:

- a) propagarea ideilor totalitare de natura fascista, comunista, rasista, sovina sau ale oricaror organizatii terorist-diversioniste;
- b) organizarea unei lovituri de stat sau altei actiuni contrare sigurantei nationale;
- c) incalcarea ordinii, sigurantei sau moralitatii publice, a drepturilor si libertatilor cetatenilor ori punerea in pericol a sanatatii acestora.

ART. 10

Primariile pot, cu consultarea organului local al politiei, sa interzica organizarea adunarii publice, daca detin date din care rezulta ca desfasurarea acesteia ar duce la incalcarea prevederilor art. 2 sau daca, in perioada, locul si pe traseele unde aceasta ar urma sa aiba loc, se executa lucrari edilitargospodaresti de amploare.

ART. 11

Decizia prin care se interzice desfasurarea adunarii publice se comunica in scris organizatorului, cu aratarea motivelor care au determinat-o, in termen de 48 de ore de la primirea declaratiei scrise.

CAP. 3

Obligatii privind organizarea si desfasurarea adunarilor publice

SECTIUNEA 1

Obligatiile organizatorilor si participantilor la adunarile publice

ART. 12

Organizatorii adunarilor publice sunt obligati:

- a) sa inregistreze declaratiile de desfasurare a adunarilor publice la organele de politie din localitatea unde urmeaza a avea loc acestea cu cel putin 48 de ore inainte;
- b) sa stabileasca persoanele responsabile pentru conducerea adunarilor publice;
- c) sa asigure un dispozitiv propriu de ordine, format din personal purtind insemne distinctiv, stabilite impreuna cu organele de politie;
- d) sa delimiteze spatiul de desfasurare a adunarilor publice, prin semne distincte si vizibile, iar cind acestea se desfasoara in deplasare sa ia masuri pentru limitarea spatiului de circulatie ocupat;
- e) sa achite anticipat, pe baza de deviz, contravaloarea serviciilor si amenajarilor solicitate primariilor, pentru desfasurarea normala a adunarilor publice;
- f) sa stabileasca traseele de afluire si defluire a participantilor si sa ia masuri ca ocuparea spatiilor destinate desfasurarii adunarii publice sa se faca cu putin timp inainte de ora inceperii activitatilor, iar parasirea lor sa aiba loc imediat dupa ora limita stabilita;
- g) sa interzica participarea la adunarile publice a persoanelor care au asupra lor, la vedere sau ascunse, bauturi alcoolice, arme de orice fel, materiale explozive sau incendiare, substante iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant, ori alte obiecte ce pot fi folosite pentru actiuni violente sau de

tulburare a desfasurarii normale a acestora;

h) sa ia masuri pentru indepartarea participantilor care, prin modul de manifestare, tulbura ordinea si linistea publica, iar cind acestia nu se supun, sa-i semnaleze organelor de politie;

i) sa intrerupa imediat adunarea publica atunci cind constata ca au intervenit fapte de natura celor mentionate in art. 2.

ART. 13

Participantii la adunarile publice sunt obligati:

a) sa respecte recomandarile facute de organizatorii adunarilor publice, imputernicitii acestora sau organele de ordine;

b) sa se abtina de la actiuni de natura a impiedica desfasurarea normala a adunarilor publice si sa nu incite la asemenea actiuni prin viu grai, manifeste sau alte mijloace audiovizuale;

c) sa nu introduca sau sa posede, in timpul adunarilor publice, la vedere sau ascunse, obiecte de natura celor prevazute in art. 12 lit. g);

d) sa paraseasca imediat adunarile publice sau locul unde acestea se desfasoara, cind au fost somati de catre organizatori, imputernicitii acestora sau organele de politie;

e) sa nu participe la adunari publice in stare de ebrietate, sa nu consume si sa nu distribuie bauturi alcoolice sau droguri.

ART. 14

Este interzis ca persoane sau grupuri de persoane care nu au legatura cu adunarile publice organizate sa se infiltreze in rindul demonstrantilor, cu scopul de a tulbura normala desfasurare a acestora.

SECTIUNEA 2

Obligatiile primariilor

ART. 15

Primariile municipale, orasenesti sau comunale sunt obligate:

a) sa stabileasca prin decizie si sa aduca la cunostinta publica, in termen de 5 zile de la publicarea prezentei legi, locurile ce cad sub incidenta dispozitiilor art. 5;

b) sa asigure, contra cost, serviciile si amenajarile tehnice solicitate in vederea desfasurarii normale a adunarilor publice;

c) sa interzica desfacerea bauturilor alcoolice destinate desfasurarii adunarilor publice, in imediata apropiere sau, cind considera necesar, chiar in intreaga localitate, pe toata durata acestora.

d) sa intreprinda orice alte masuri legale de natura a asigura caracterul pasnic si civilizat al adunarilor publice;

e) sa restituie sumele avansate potrivit art. 12 lit. e), daca adunarea publica a fost interzisa din alte motive decit cele prevazute in art. 9 sau care nu sunt imputabile organizatorilor.

CAP. 4

Asigurarea ordinii pe timpul desfasurarii adunarilor publice

ART. 16

Comandantii organelor locale de politie si jandarmerie sau persoanele desemnate de acestia au obligatia de a asigura protectia participantilor si de a stabili impreuna cu organizatorii masurile ce trebuie luate pentru desfasurarea adunarilor publice declarate, in conditiile de deplina ordine.

ART. 17

In cazul care adunarile publice isi pierd caracterul pasnic si civilizat, politia si trupele de jandarmi vor interveni pentru impiedicarea sau neutralizarea manifestarilor ce tulbura grav ordinea si linistea publica, pun in pericol viata, integritatea corporala a cetatenilor, a trupelor de ordine sau ameninta cu devastari ori distrugerii de cladiri si alte bunuri de interes public sau privat.

ART. 18

In cazurile prevazute de art. 17, organele de ordine vor interveni folosind, in conditiile legii si in raport cu situatiile create, mijloacele tehnice din dotare.

ART. 19

Interventia in forta a organelor de ordine va fi decisa de prefect, primar sau inlocuitorii acestora, din localitatea in care se desfasoara adunarea publica, la solicitarea sefului organului local de politie sau imputernicitului acestuia desemnat sa asigure masurile de ordine la locul manifestatiei.

ART. 20

Folosirea mijloacelor tehnice din dotare se va face numai dupa avertizarea si somarea participantilor de a se dispersa, de catre ofiterul de politie desemnat ca sef al dispozitivului de ordine sau sefii sai ierarhici. Pentru executarea dispersarii, se lasa la dispozitia participantilor un timp corespunzator, determinat in raport cu numarul acestora si caile de defluire.

Avertizarea si somarea nu sunt necesare in cazul in care asupra organelor de ordine se exercita violente ori acestea se afla intr-un pericol iminent.

ART. 21

Avertizarea consta in folosirea de semnale sonore sau luminoase si atragerea atentiei participantilor, prin mijloace de amplificare sonora, asupra necesitatii dispersarii lor si respectarii legii.

ART. 22

Daca, dupa avertizare, participantii nu s-au imprastiat, se spun prin mijloace de amplificare sonora cuvintele "Prima somatie: Atentiune, va rugam sa parasiti..., vom folosi forta", urmate de semnale sonore si luminoase.

Daca, dupa trecerea perioadei de timp necesara pentru imprastiere, se constata ca prima somatie a ramas fara rezultat, se trece la folosirea ultimei somatii, prin rostirea cuvintelor "Ultima somatie: Parasiti..., se va folosi forta", urmate de semnale sonore si luminoase.

Pentru perceperea somatiilor de catre toti participantii, inainte de folosirea mijloacelor de impiedicare sau constringere, se emite un semnal luminos prin racheta de culoare rosie.

ART. 23

In caz de absoluta necesitate, cind se impune folosirea armelor de foc de catre organele de ordine, in conditiile legii, se repeta, in prealabil, ultima somatie si semnalul luminos prin racheta de culoare rosie.

ART. 24

Folosirea mijloacelor de impiedicare sau constringere va inceta de indata ce s-a realizat degajarea spatiilor, imprastierea participantilor si s-a restabilit ordinea publica.

CAP. 5

Sanctiuni

ART. 25

Incalcarea dispozitiilor prezentei legi atrage, dupa caz, raspunderea disciplinara, contraventionala, civila sau penala.

ART. 26

Constituie contraventii urmatoarele fapte, daca nu sunt savirsite in astfel de conditii incit, potrivit legii penale, sa intruneasca elementele constitutive ale unor infractiuni:

- a) organizarea si desfasurarea de adunari publice nedecarate, neinregistrate sau interzise;
- b) nerespectarea orelor de desfasurare, traseelor de deplasare sau locului si perimetrului destinat adunarii publice;

- c) neluarea de catre organizatori a masurilor de intrerupere a adunarii publice, cind constata ca au intervenit fapte de natura celor prevazute in art. 2;
- d) participarea la adunari publice nedeclarate sau interzise si urmate de refuzul parasirii locurilor de desfasurare a acestora, la avertizarile si somatiile organelor de ordine facute potrivit legii;
- e) introducerea sau portul de catre persoanele participante, in locurile destinate desfasurarii adunarilor publice, a armelor de orice fel, materialelor explozive sau incendiare, a substantelor iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant, ori a altor obiecte ce se pot utiliza in actiuni de violenta;
- f) instigarea prin orice mijloace, initierea sau recurgerea la actiuni violente sau alte manifestari, cu intentia de zadarnicire ori tulburare, in orice mod, a adunarilor publice;
- g) opunerea cu violenta organizatorilor sau imputernicitilor acestora ori impiedicarea lor de a-si exercita atributiile legale privind asigurarea ordinii in desfasurarea adunarilor publice;
- h) refuzul de a parasi imediat adunarea, daca masura a fost dispusa de conducatorii actiunilor;
- i) organizarea sau participarea la contramanifestatii desfasurate in acelasi timp si in acelasi loc cu adunarile publice declarate, indiferent de modul lor de exprimare;
- j) introducerea sau desfacerea bauturilor alcoolice in locurile destinate desfasurarii adunarilor publice, pe toata durata acestora;
- k) refuzul de a parasi imediat adunarea la solicitarea organelor de ordine, potrivit legii.

Contraventiile prevazute la lit. a) - c) se sanctioneaza cu inchisoare contraventionala de la una la 6 luni sau cu amenda de la 50.000 la 200.000 lei, iar cele prevazute la lit. d) - k) cu inchisoare contraventionala de la una la 3 luni sau cu amenda de la 10.000 la 50.000 lei.

Pentru contraventiile de la lit. a) - c) se sanctioneaza dupa caz, organizatorii sau persoanele fizice responsabile pentru conducerea adunarilor publice.

ART. 27

Contraventiile prevazute la art. 26 se constata de catre primari sau imputernicitii acestora anume desemnati, ofiterii si subofiterii de politie si jandarmerie.

ART. 28

Dispozitiile prezentei legi, referitoare la constatarea si sanctionarea contraventiilor, se completeaza cu cele ale Legii privind stabilirea si sanctionarea contraventiilor si ale Legii pentru sanctionarea faptelor de incalcare a unor norme de convietuire sociala, a ordinii si linistii publice, in ce priveste inchisoarea contraventionala.

CAP. 6

Dispozitii finale

ART. 29

Prezenta lege intra in vigoare la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei.

Pe aceeasi data se abroga Decretul-lege nr.2/1990 cu privire la organizarea adunarilor publice si Decretul-lege nr.39/1990 privind unele masuri referitoare la desfasurarea adunarilor publice, precum si orice alte dispozitii contrare.

* * *

- ANEXA -

Model de declarare prealabila

Nr.....din.....

DENUMIREA ORGANIZATORULUI

Catre, (primarie) - domnule primar

Va facem cunoscut ca in ziua

de..... luna..... anul..... intre orele..... si..... in localitatea....., judetul.....

se va desfasura o adunare publica organizata de catre noi.

La adunare vor participa circa.....persoane.

Traseele de acces spre locul adunarii, precum si cele de dispersare vor fi:

.....

Scopul adunarii publice il constituie manifestarea (aprobarii, adeziunii sau protestului) in legatura cu:

.....

Va asiguram ca adunarea se va desfasura in mod pasnic si civilizat.

Din partea noastra sunt inputerniciti sa asigure si sa raspunda de masurile privind buna organizare a adunarii, astfel incit aceasta sa se desfasoare in conditii pasnice, civilizate si sa nu degenereze in acte de violenta, domnii:

-.....

-.....*)

Personalul desemnat de noi sa execute masuri de ordine pe parcursul desfasurarii adunarii si pe trasee va purta urmatorul insemn distinctiv: .....

In sprijinul bunei desfasurari a adunarii, solicitam din partea primariei si a organelor de politie luarea urmatoarelor masuri:

.....

.....

Semnatura si stampila organizatorului .....

*) Se vor indica numele, prenumele, alte date de identificare ale persoanelor imputernicite sa raspunda de organizare.